

آیت الله بهشتی: فلسفه نین ردینده هنج بیر حدیث یوخدور

آیت الله احمد بهشتی دندی: بحارالانوار کیتابیندا بیر روایتده فلسفه نین ردینده یوخدور. تکجه زاد کی ریوایتلرده فلسفه نین مذمتینده گلیب فلسفه نین جاهیللری و اؤزلرین فیلسوف سایان نادان آدمالارا گۆره دیر. فارس خبرگوزاریسی نین آیین و اندیشه خبرنگاری نین گوزارشینه گۆره، بوعلی بونیادی نین علمی شوراسی نین عضوی بین الملل فلسفه کونگیره سی نین ایکینجی گونونده، «موتعالیه حکمتینده دین و فلسفه نین تطابوقی» عونوانلی مقاله سینی ایرانه وئردی.

آیت الله احمد بهشتی دندی: بحارالانوار کیتابیندا بیر روایتده فلسفه نین ردینده یوخدور. تکجه زاد کی ریوایتلرده فلسفه نین مذمتینده گلیب فلسفه نین جاهیللری و اؤزلرین فیلسوف سایان نادان آدمالارا گۆره دیر. فارس خبرگوزاریسی نین آیین و اندیشه خبرنگاری نین گوزارشینه گۆره، بوعلی بونیادی نین علمی شوراسی نین عضوی بین الملل فلسفه کونگیره سی نین ایکینجی گونونده، «موتعالیه حکمتینده دین و فلسفه نین تطابوقی» عونوانلی مقاله سینی ایرانه وئردی.

او سؤزلری نین باشلانیشیندا بونا ایشاره ائله ماغینان کی غرب دونیاسیندا شرقین خیلافینا، دینه فلسفه منظریندن باخیلار و بو اوزدن دینی قبول ائتمه بیبلر، دندی: شرقده ده بو مورد گوروشوب آما چوخ آزدیر میثال اولراق «کندی» دینه فلسفه باخمیندان باخیردی. بحارالانوار دا اولان بیر حدیثین ریوایتینه گۆره او «قورآندا تفاقوسلر» آدلای کیتابی یازماغا مشغول ایدی کی ایمام عسکری (ع) تاپشیریغی نین بو ایشیندن ال چکدی و اؤز یازیلارین یاندیردی. دوزدور کی بو حدیث واحد خبردیر آما واقعیتده دوزدور.

قوم دانیشگاهلی نین رئیسلی ایدامه وئردی: تاریخده ده اوخویوروق کی او نجه دینه احتیراملی باخیردی، بونا گۆره ده اینصافسیزلیقدیر کی دنیای «کندی» نین دینه فلسفی باخیشی واریدی.

او ایدامه ده بو مورد ده اولان آیری نومونه لره ایشاره ائدی: «زکریای رازی» نین باره سینده بیر عیدّه اونون تکفیرینه قایلدیلمیثلاً ابو حاتم رازی دئییب او «نبوت» ی اینانماییب اونو رد ائدیردی. آما «ذکریای رازی» نین طهارت و نجاست باره سینده یازدیقلارینا باخساق نظره گلمیر کی او فلسفه باخیشی نین دینه منفی باخیشی اولار.

آیت الله بهشتی دندی: چوخلو فیلسوفلاریمیز وار کی دینه فلسفه باخمیندا باخیلار و اونو سیتاییش ائدیلمیثلاً «ابن سینا» اوندکی معادی عقلانی جهتدن درک ائده بیلیمیر اونو تعبؤدی اولراق قبول ائدیر.

بو فلسفه اوستادی بونا تأکید ائله ماغینان کی عینادجیل اندیشمندرلی نین گرکمز بحث ائله ماق آرتیردی: بیر پارا اندیشمندر نادانلیق و کمکارلیغا دوچار اولوبلار کی گرک اونلاری هیدایت ائله ماق.

او آیدینلادتدی: «صدرالمثلهین» دین و فلسفه یه، نه عرضی و نه طولی باخیشی وار. اوندان سوروشماق اولماز کی دین منظریندن فلسفه یه باخیر یا فلسفه منظریندن دینه باخیر و هانسی سی آیرسین رد و نفی ائدیر. حقیقتده صدراپی موتعالی حکمتینده بو سواللارا یئر یوخدور.

آیت الله بهشتی «ابن سینا» دان بیر فیلسوف عونوانیندا کی دین و فلسفه یه جامع باخیشی واریدی، یاد ائدیلمیثلاً «ابن سینا» ایشارات کیتابیندا دوققوزونجو فصلین اونونجو نمطینده، اوندکی مشایه لارین عاجزلیغیندان سؤز آپاریر، اونلارین ایشتیباهلارینا تأکید ائدیر و دئییر کی او کسلر کی موتعالیه حکمتینده راسیخدیلمیر اونو درک ائدیرلر.

خواجه نصیر «حکمت موتعالیه ده راسیخلر» سؤزونون تفسیرینده دئییر: اونلار او کسلردیلر کی بحث اینن ذوقو بیر یئره بیغیلار و بو آدمالار ایشتیباه و خطادان اوزاق قالارلار و بوردادیر کی «وحي» ین آباغیدا آرایا گلیر.

او «ابن سینا» یا مشایهی دئمآغی بؤیوک طولم بیلیم آرتیردی: «ابن سینا» نین اؤزوده بو موضوعدان چکنیر و آیری دوشونجه و فیکرین دالیسی جاندیر.

قوم دانیشگاهلی نین رئیسلی آیدینلادتدی: هنج عونواندا موتعالیه حکمتینده و شرقده فلسفی باخیشیندا دینه منفی باخیش یوخدور. صدرالمثلهین عقلیاتدا میردامادا و شرعیاتدا شئیخ بهایی یه ایستیناد ائدیر.

شئیخ بهایی دین منظریندن فلسفه یه منفی باخیشی وار و اوندان بو نئیث معروفدور: «تا کی ز شفا، شفا طلبی/ از کاسه زهر دوا طلبی»

بوعلی بونیادی نین علمی شوراسی نین عضوی بونا تأکید ائله ماغینان کی فلسفه ردینده حدیث یوخدور، دندی: بحارالانوار کیتابیندا بیر روایت ده فلسفه نین ردینده یوخدور. تکجه زاد کی ریوایتلرده فلسفه نین مذمتینده گلیب فلسفه نین جاهیللری و اؤزلرین فیلسوف سایان نادان آدمالارا گۆره دیر، بو باخیش موتکلملرین باره سینده ده وار.

آیت الله بهشتی سؤزونون آخیرینده دندی: ایسلامی ریوایتلرده آیدین سند تاپماق اولماز کی فلسفه نین حقیقتینی یعنی «تعلق»، «تفکر» و عوقلابی و حیوانی باخیشنی رد ائده.